בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן **21 נובמבר 2021**

ת"פ 43009-08-20 מדינת ישראל נ'
אבו גאמע(עצור/אסיר בפיקוח)

בעניין:

המאשימה: **מדינת ישראל**

נגד

הנאשם: **השאם אבו גאמע (עצור/אסיר בפיקוח)**

<#1#>

<u>נוכחים:</u>

ב"כ המאשימה, עו"ד נועה שוקר

הנאשם ובא-כוחו, עו"ד רן אבינועם

<u>גזר דין</u>

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של נשיאת והובלת נשק, לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא בחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 בחוק העונשין.

2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 13.08.20 סמוך לשעה 01:00 הנאשם נסע ברכבו בכביש 40 כשהוא מחזיק ברכב אקדח 9 מ"מ תוצרת FN ובו מחסנית ריקה, ו- 7 כדורי תחמושת 9 מ"מ. בלשי ימ"ר נגב ביצעו פעילות משטרתית יזומה ובמסגרתה הם חסמו את נתיב נסיעתו של הנאשם באזור צומת גבעות גורל. הנאשם הבחין בחסימה המשטרתית ועצר את רכבו בצד הדרך. שוטרים שהגיעו מכיוון נסיעת הנאשם עצרו בסמוך לרכב הנאשם והנאשם נסע באיטיות לכיוון החסימה, ובשלב מסוים יצא מהרכב כשהוא אוחז בידו את האקדח ונמלט בריצה לעבר שטח סמוך, מעבר לנתיב הנגדי של הכביש. קצין משטרה הבחין בו ורדף אחריו. ולאחר כ- 500 מטר הנאשם מעד, והשוטרים השיגו אותו ועצרו אותו ותפסו את האקדח.

3. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש, לבד מההסכמה ששירות המבחן יערוך תסקיר על הנאשם.

<u>תסקיר שירות המבחן</u>

4. בתסקיר שירות המבחן על הנאשם צוינו בין היתר הדברים הבאים - הנאשם בן 26, נשוי ואב לארבעה ילדים. בוגר 10 שנות לימוד. טרם מעצרו עבד כסדרן בבית קפה. שלל שימוש בסמים. שיתף כי עד גיל 5 כאשר אביו נפטר, התגורר עם משפחתו הגרעינית בנתיבות ולאחר מכן המשפחה עברה לרהט. וכי בעבר ביצע ניסיון אובדני על רקע ריב בינו ובין אשתו. שיתף כי לאורך חייו משפחתו חוותה קשיים כלכליים.
אשר לעבירה, הוא מודה בביצועה. טען, כי נכח במפגש חברתי והתבקש על ידי חבריו להעביר שקית לגורם שלישי והוא ראה בכך מחווה והסכים, ורק כאשר הגיע לרכבו הבחין שמדובר בנשק. כשהגיע למחסום לא ידע כיצד לפעול, אחז בידו את הנשק וברח. וטען, שחבריו תכננו את העבירה יחד עם גורמי אכיפת החוק והוא נקלע לסיטואציה. שירות המבחן התרשם שהנאשם מודה בעבירה באופן פורמלי אך מתקשה לבחון את חלקו, נוטה להטיל אחריות על אחרים, מביע עמדה קורבנית, ומתייחס לעבירה באופן מטשטש. וכי העבירה בוצעה על רקע מעורבות בחברה שולית בה קיימת לגיטימציה לביצוע עבירות אלימות ושימוש בנשק. שירות המבחן שקל את גורמי הסיכוי והסיכון של הנאשם, נמנע מהמלצה טיפולית, והמליץ להטיל על הנאשם ענישה הכוללת מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי.

<u>טענות הצדדים</u>

5. ב"כ המאשימה עמדה על הערכים המוגנים בעבירות בהן הורשע הנאשם; על מידת הפגיעה בהם במקרה זה; ועל נסיבות ביצוע העבירות; הדגישה את חומרת תופעת השימוש בנשק במגזר הערבי ואת הצורך בענישה מרתיעה; עמדה על מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות נשק, תוך הפנייה לפסיקה; וטענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 2.5 ל- 4 שנות מאסר בפועל. ציינה כי הנחיות פרקליט המדינה בנוגע לענישה בעבירות נשק מורות כי בעבירה של נשיאת נשק יש לטעון למתחם המתחיל ב- 18 חודשי מאסר, ומדובר במתחם מוצא, ובענייננו הנאשם החזיק גם בתחמושת, דבר המהווה נסיבה מחמירה, גם על פי ההנחיות. ובנוסף לכך, הנאשם הורשע גם בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. ביחס לטענת הנאשם על משך ההחזקה בנשק, נטען שחומר הראיות אינו תומך בכך. אשר לעונש הראוי

לנאשם בתוך המתחם, ציינה כי לנאשם הרשעה קודמת אחת בעבירה של הסגת גבול פלילית; והוא הודה במיוחס לו וחסך זמן שיפוטי. וטענה כי הנאשם לא עבר הליך שיקומי, והמלצת שירות המבחן אינה עומדת בהלימה לחומרת המעשים. ועתרה למקם את עונש המאסר בפועל של הנאשם במרכז המתחם שנטען ולהטיל עליו גם מאסר על תנאי.

6. ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם בעבירות שביצע הנאשם מתחיל מ-9 חודשי מאסר בפועל, שכן משך ההחזקה של הנאשם בנשק היה קצר; ציין כי המדובר באקדח ולא בנשק אוטומטי; המחסנית היתה מופרדת מהנשק; לא קדם לעבירה תכנון; ומספר כדורי התחמושת שנתפסו קטן. עוד טען, כי נסיבות הנאשם מצדיקות לקבוע את עונשו בתחתית המתחם - הנאשם צעיר, בעל משפחה, אב לארבעה ילדים, הודה במעשה מיד כשנתפס ושיתף פעולה, לחובתו רישום פלילי יחיד שאינו ממין העניין, והוא לא מנהל אורח חיים עברייני. הוסיף, שהנאשם שהה בתנאים מגבילים תקופה המצטברת ל- 14 חודשים, כאשר שלושה מתוכם שהה במעצר של ממש, ובמשך תקופה ארוכה הוא היה רחוק ממשפחתו ולא עבד. ושליחתו למאסר תמשיך לפגוע במשפחתו הגרעינית. ביקש להטיל על נאשם עונש שירוצה בעבודות שירות או לחילופין שנת מאסר ממנה ינוכו 3 חודשי המעצר והתקופה הנותרת תהיה בעבודות שירות.

7. הנאשם הביע צער על מעשיו.

<u>דיון והכרעה</u>

8. הנאשם הורשע בעבירות של נשיאה והובלת נשק והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. העבירות בוצעו במהלך אירוע אחד, באותו זמן ומקום, ובאותו הקשר. ובהתאם לכך יש לראות בהן כמהוות אירוע אחד, לקבוע מתחם עונש הולם לשתי העבירות ולגזור עונש כולל.

9. הנאשם נשא והוביל אקדח תקני בקוטר 9 מ"מ, ביחד עם מחסנית ותחמושת תואמות. אקדח הוא כלי קטלני. כוחו מאפשר למי שמחזיק בו לאיים בהפעלתו ואף להפעילו. ובפועל אקדחים מעורבים באירועים פליליים וביטחוניים והשימוש בהם מסלים את חומרת האירועים וגובה קרבנות.

10. הערכים החברתיים המרכזיים שנפגעו ממעשי הנאשם נוגעים לשמירת החיים והגוף; שלום הציבור ובטחונו; ושמירת הסדר הציבורי. ובנסיבות עניינו מידת הפגיעה בהם הינה משמעותית.

11. נפוצות עבירות הנשק, הסכנה הכרוכה בהן, והפגיעה הנגרמת לציבור בעטיין, הביאו לכך שבשנים האחרונות מדיניות הענישה בעבירות אלה הוחמרה באופן מובהק –

> "לגופם של דברים, עבירות בנשק הפכו בשנים האחרונות, למרבה הצער, לתופעה נפוצה בקרב אוכלוסיות שונות בחברה הישראלית, המביאה לעתים מזומנות לפגיעה בחפים מפשע ולאובדן חיי אדם. כתוצאה מכך, בית משפט זה שב וקבע כי מתחייבת החמרה ממשית בענישה על עבירות אלו, על מנת לשדר מסר מרתיע מפני ביצוען (ראו למשל בע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח, [פורסם בנבו] פסקאות 16–17 לחוות דעתי (5.11.2019); רע"פ 7344/18 מג'יד נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (21.10.2018))." - רע"פ 5613-20 **זאקי אלהוזייל** נ' **מדינת ישראל** (נבו, 25/08/20)

12. הלכה למעשה בתי המשפט מטילים על נאשמים שהחזיקו נשק בנסיבות הדומות לענייננו, עונשי מאסר לתקופות משמעותיות.

בע"פ 2141-21 **איתן חניני** נ' **מדינת ישראל** (27/05/21) המערער נשא בשעת לילה אקדח אוויר אשר בוצעו בו שינויים המאפשרים ירי של תחמושת בקליבר 7.65 מ"מ, ובו ארבעה כדורים. ונידון, בין היתר ל- **20 חודשי מאסר בפועל**. וערעורו על חומרת העונש נדחה.

בע"פ 545-20 **פלוני** נ' **מדינת ישראל** (03/05/21) המערער נסע ברכב כשהוא מוביל ומחזיק אקדח חצי אוטומטי בקוטר 9 מ"מ, טעון במחסנית ריקה, ועל גופו 50 כדורי אקדח תואמים. הוסכם **שהאקדח לא היה תקין** ולא ניתן היה לבצע בו ירי, הגם שהמערער לא היה מודע לכך. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 10 ל -24 חודשי מאסר בפועל, והטיל על המערער **שנת מאסר בפועל.**

במסגרת הערעור התקבל תסקיר עדכני של שירות המבחן, ממנו עלה שהמערער החל בתהליך ראשוני של התבוננות פנימית ומבטא מוטיבציה לשינוי אורחות חייו.

בית המשפט העליון דחה את הערעור, תוך התייחסות למספר רב של פסקי דין, וקבע-

"המערער נתפס כאשר הוא נושא אקדח ותחמושת ללא רישיון. בית משפט זה עמד לא פעם על חומרתן המיוחדת של עבירות נשק ועל פוטנציאל הנזק הכרוך בהן, בהיותן בסיס לפעילות עבריינית אלימה ומאיימות על שלום הציבור כולו (ראו מיני רבים, ע"פ 135/17 מדינת ישראל נ' בסל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (8.3.2017); 2251/11 נפעא נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 5 (4.12.2011); ע"פ 1397/16 מדינת ישראל נ' חמאיל, [פורסם בנבו] פסקה 12 (6.9.2016); 315/20 אבו טאה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 17-18 (7.6.2020)). לא אחת גם צוין כי מתחייבת החמרה ממשית בענישה על עבירות אלו, על מנת לשדר מסר מרתיע מפני ביצוען (ראו למשל 2422/14 ח'דר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (21.12.2014); ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (18.7.2013); 4945/13 מדינת ישראל נ' סלימאן, [פורסם בנבו] פסקה 14 (19.1.2014); ע"פ 4329/10 אסמעאיל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.10.2010)). עיון בשורה ארוכה של פסקי דין שיצאו מלפני בית משפט זה בשנים האחרונות, לרבות באלה אשר אוזכרו לעיל, מגלה כי **העונש שגזר בית המשפט המחוזי הוא על הצד המקל.** "

בע"פ 5765-20 **וסים אבו בכר** נ' **מדינת ישראל** (22/03/21) המערערים נסעו ברכב בו נשאו והובילו שני אקדחים, שבכל אקדח מחסנית מלאה. שוטרים הבחינו ברכב נוסע במהירות וסימנו לו לעצור. הנהג המשיך בנסיעה קצרה ועצר את הרכב והמערער האחר יצא מהרכב, רץ אל חצר בית סמוך והשליך שם את האקדחים והמחסניות. בית המשפט הטיל על כל אחד מהם **18 חודשי מאסר בפועל**.

בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש וקבע-

"... אכן, קיימת משרעת ענישה בעבירות נשק, אך העונש שהושת על המערערים אינו חורג כלל מרף הענישה הנוהג... יש להצר על כך שהמערערים, שאין להם עבר פלילי ולא הסתבכו בעבירות נוספות מאז האירוע נשוא כתב האישום, הסתבכו בעבירות כגון דא. ברם, מדיניות הענישה בעבירות נשק ידועה. המדובר ב"מכת מדינה", שאת פירות הבאושים שלה אנו חווים, לצערנו, כמעט מידי יום, ומכאן מדיניות ההחמרה בעבירות כגון דא."

בע"פ 7177-20 **ג'יהאד כנעאן** נ' **מדינת ישראל** (27/01/21) המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של נשיאת נשק. נטען כי המערער יצא מפתח ביתו של שכנו, הוציא אקדח, הכניס לתוכו מחסנית טעונה, דרך את האקדח, וכעבור מספר דקות פרק את האקדח והעביר אותו לאחר. ובית המשפט הטיל עליו **24 חודשי מאסר בפועל**. הערעור על חומרת העונש נדחה.

בע"פ 4345/18 **חמודא אבו עמאר** נ' **מדינת ישראל** (29.11.18)- המערער מצא נשק מאולתר טעון במחסנית, נשא את הנשק הטעון ברכבו, נסע בחוסר זהירות ונעצר. המערער נעדר עבר פלילי והוא שולב בטיפול, ושירות המבחן המליץ על צו מבחן ומאסר בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל- 48** חודשי מאסר וגזר עליו 20 חודשי מאסר בפועל. **בית המשפט העליון קבע כי אין מקום להתערב במתחם שנקבע.** ובשל שיקולי שיקום סטה לקולא מהמתחם שנקבע והטיל על המערער **17 חודשי מאסר בפועל**.

בע"פ 2892/13 **מוחמד עודתאללה** נ' **מדינת ישראל** (נבו, 29.09.13)- המערער נתפס נוהג ברכב בו היו אקדח ובו מחסנית ריקה מכדורים. אין למערער עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שבין שנה לשלוש שנים, וגזר עליו **21 חודשי מאסר בפועל**. הערעור על העונש נדחה.

בע"פ 3156/11 **ג'מיל זראיעה** נ' **מדינת ישראל** (נבו, 21.02.12)- המערער החזיק ברכב בו נסע, אקדח, מחסנית טעונה בכדורי אקדח 9 מ"מ וקופסאות עם כדורי אקדח. הוא הודה והביע חרטה. אין לו עבר פלילי. בית המשפט המחוזי גזר עליו **24 חודשי מאסר בפועל**. הערעור על חומרת העונש נדחה.

13. נסיבות הקשורות בביצוע העבירות –

הובלת נשק ותחמושת שלא כדין בנסיבות כבענייננו, מחייבת מטבעה פעולות מקדימות ויש לראות בה כעבירה מתוכננת. בריחת הנאשם מהשוטרים באה בעקבות התפתחות בלתי צפויה מצדו, והיא לא היתה מתוכננת.

האקדח, המחסנית והתחמושת שהנאשם הוביל, נתפסו על ידי המשטרה. כך שהנזק שיכל להיגרם משימוש בנשק או מהעברתו לגורמים אחרים, לא התממש. אולם, פוטנציאל הנזק הטמון בהחזקת נשק והובלתו שלא כדין רב וחמור מאוד.

הנאשם נשא והוביל את הנשק בעצמו ולבדו. כך שחלקו בביצוע העבירה הוא מלא. הנאשם אמנם טען בפני שירות המבחן כי אדם אחר מסר לו שקית להעביר לאחר והוא הסכים לכך מבלי שידע מה תוכן השקית, ורק לאחר מכן הבחין שמדובר בנשק. אולם אין מקום לתת משקל לגרסה זו. סעיף 40 י(ב)(1) בחוק העונשין קובע, שבשלב הטיעונים לעונש נאשם רשאי להביא ראיות מטעמו "ובלבד שאינן סותרות את הנטען על ידו בשלב בירור האשמה.." והנאשם לא הציג בבית המשפט כל ראיה מטעמו באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

המניע המדויק לביצוע עבירת הנשק לא התברר, אם כי מובן שהוא איננו תמים. והמניע לעבירת ההפרעה לשוטר במילוי תפקידו היה להימלט מהשוטרים, כדי למנוע את תפיסת הנשק ואת הפללת הנאשם בביצוע עבירת הנשק.

14. בהתחשב בחומרת מעשי העבירות בנסיבותיהם, במידת אשמו של הנאשם, בערכים החברתיים שנפגעו ובמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, אני קובע שמתחם העונש ההולם למעשי הנאשם נע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר בפועל.

15. ב"כ הנאשם הפנה למספר פסקי דין וביקש ללמוד מהם לענייננו. עיינתי בכולם ולא מצאתי שיש בהם כדי להצדיק הקלה בדינו של הנאשם.
בהקשר זה אחזור ואציין את מדיניות החומרה המובהקת בענישת עבירות נשק. את עונשי המאסר המשמעותיים המוטלים הלכה למעשה על נאשמים המורשעים בעבירות אלה. ואת העובדה שבכל אחד מפסקי הדין שהוצגו, הוטלו עונשי מאסר ממשיים תוך ציון חומרתן הרבה של עבירות הנשק והצורך בענישה מחמירה. כך שגם אם פה ושם ניתן למצוא מקרים בהם הוטלו עונשים קלים יחסית על עבירות נשק, המדובר בחריגים ולא בכלל. ואין בהם כדי לתמוך ברף התחתון של מתחם הענישה לו טוען הסנגור.

16. שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם מאסר בעבודת שירות. אינני מוצא לנכון לאמץ את ההמלצה. המלצות שירות המבחן הן אמנם חלק ממארג נתונים המובאים בחשבון בגזירת העונש והן נשקלות בכובד ראש, אך יש לזכור שבעוד שירות המבחן מתמקד בעיקר בנאשם ובהשלכות גזר הדין עליו, על בית המשפט להביא בחשבון לעניין גזר הדין, שיקולים נוספים,

רבים ורחבים מאלה של שירות המבחן. ואלה מחייבים במקרה זה ענישה הכוללת מאסר בפועל לתקופה משמעותית.

17. בגזירת עונשו של הנאשם אני מביא בחשבון גם את גילו הצעיר של הנאשם; את הפגיעה הצפויה לו ולמשפחתו מהמאסר; ואת הודאתו, על משמעויותיה.

18. התופעה של החזקת נשק שלא כדין נפוצה, במיוחד באזורים מסוימים במדינה ובהם אזור הדרום. השלכותיה על הפשיעה, על שלום הציבור וביטחונו, ועל תחושת הביטחון האישי במרחב הציבורי, ניכרות ובולטות. גורמי האכיפה וההנהגה הציבורית רואים בה גורם משמעותי הדורש טיפול עומק. והציבור משווע לשינוי המצב.

על בית המשפט לתרום את תרומתו למאבק בתופעה, בהטלת ענישה שיהיה בה כדי להטמיע בציבור את הפסול העמוק הטבוע בהחזקת נשק שלא כדין ואת המחיר העונשי הכרוך בה.

19. הדברים הבאים, מתוך ע"פ 4406-19 **מדינת ישראל** נ' **יונס סובח** (נבו, 05.11.19), מתארים היטב את המצב ומדברים בעד עצמם.

> "התופעה של החזקת נשק שלא כדין על ידי אזרחים מהווה איום על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי. היא התשתית ו"הגורם בלעדו איין" (causa sine qua non) למגוון רחב של עבירות, החל בעבירות איומים ושוד מזוין, המשך בעבירות גרימת חבלה חמורה וכלה בעבירות המתה. לעתים קרובות הנשק הבלתי חוקי נרכש מלכתחילה למטרות עבירה, ואף אם הנשק נרכש למטרות "הגנה עצמית", הזמינות של הנשק מעודדת את השימוש בו לביצוע עבירות שונות ולהחרפת תוצאותיהן... על כן, המאבק בתופעות האלימות החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ "לשים ידיי" על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות נשק, לרבות על עצם החזקה או רכישה שלא כדין של נשק. אזכיר כי המחוקק ביטא את גישתו המחמירה לתופעה זו כאשר קבע עונשים מחמירים של 7 שנות מאסר על רכישה או החזקה של נשק בלא רשות על פי דין, 10 שנות מאסר על נשיאה או הובלה של נשק בלא רשות על פי דין, ו- 15 שנות מאסר על ייצור, יבוא או סחר בנשק בלא רשות על פי דין (<u>סעיף 144</u> <u>לחוק העונשין</u>, התשל"ז-1977); זאת אף בלא שנעשה בנשק שימוש לביצוע עבירה נוספת. **ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי**

מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת "ייבוש הביצה" המשמשת ערס לגידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב הירתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן, וכל שכן מקום שנעשה בנשק כזה שימוש בביצוע עבירות אלימות לסוגיהן."

20. בהתחשב בכל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 24 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר שלא יעבור עבירת
נשק המסווגת כפשע.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

<#2#>

ניתנה והודעה היום י"ז כסלו תשפ"ב, 21/11/2021 במעמד הנוכחים.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן **21 נובמבר 2021**

ת"פ 43009-08-20 מדינת ישראל נ'
אבו גאמע(עצור/אסיר בפיקוח)

אליהו ביתן, שופט

סגן הנשיאה

1

הוקלד על ידי זיוה עובדיה 2